

ZÁPIS z 6. kola jednání

Národní inovační platforma II. – Elektronika, Elektrotechnika, ICT

Národní inovační platforma V. – Kulturní a kreativní průmysly

Místo konání: Zasedací místnost v budově Ministerstva dopravy

Datum a čas konání: 13. 12.2017, od 13h do 15h

Účastníci:

Angloamerická univerzita: Jaroslav Anděl

Asociace nanotechnologického průmyslu ČR: Ing. Jiří Kůs

AV ČR: Ing. Tomáš Mocek, Ph.D., Ing. Ilona Mullerová, DrSc.

CESNET: Dr. Ing. Sven Ubik

CzechInvest: Ing. Matěj Zahradník

ČVUT: Ing. Roman Berka, Ph.D.

Krajští zástupci: Bc. Daniel Všetěčka, MSc., Ing. Ivana Ptáčková, Ing. Jakub Pechlát

Lasvit: Michal Hošek

Meopta-optika, s.r.o.: Ing. Vítězslav Mořka

MK: PhDr. Yvona Havel

MPO: Ing. Marcela Příhodová, Ing. Martina Trkanová, Ing. Petr Tůma

MŠMT: Ing. Veronika Czesaná

Petrof: Ivan Vaculík

Plzeň 2015: Jiří Suchánek

Sklářský klastr: Dalibor Šilhavý

Svaz průmyslu a dopravy: Ing. Jan Proksch

ÚV ČR: Mgr. Arnošt Marks, Ph.D., Ing. Lucie Rosecká, Ing. Jana Fišerová, PhDr. Pavla Košťálová, Ph.D., Ph.D., Ing. Eva Píšová, Ing. Alena Svobodová, Ing. Marie Novotná, PhDr. Aleš Bříza

TA ČR: prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., Ing. Jiří Plešek, CSc.

Univerzita Palackého: doc. Mgr. Jaroslav Řeháček, Ph.D.

UTB ve Zlíně: Dubovský

Ústav fyziky plazmatu AV ČR: Ing. Vít Lédl, Ph.D.

Ústav informatiky AV ČR: prof. Ing. Emil Pelikán

UK: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr.

ZČU Plzeň: Mgr. Tomáš Chochole, Ph.D., doc. akad. mal. Josef Mištera

Omluveni:

3BOHEMIANS: Marek Toušek

ALZA.cz: Jaromír Řánek

API: Mgr. Lukáš Vymětal

Art Directors Club: Radouane Hadj Moussa

AV ČR: prof. Ing. Jan Flusser, DrSc., prof. PhDr. Petr Kořátko

AVO: Ing. Libor Kraus

Bendzone: Michal Novák

Cesnet: Ing. Jiří Navrátil, CSc.

CI: Ing. Magdalena Štogmanová, Lukáš Vymětal

CZ.NIC: Ondřej Filip

ČKA: Ing. Arch. Pavel Hnilička

ČT Nová média: Pavel Kohout

ČVUT: Ing. Jan Šedivý

Elektrotechnická asociace ČR: Ing. František Hýbner, Ing. Jan Prokš, Ph.D.

Elektrotechnický zkušební ústav s.p.: Bc. Dalibor Tatýrek

FEI Czech Republic s.r.o.: Hynek Peřina

FF UK: Josef Šlerka

Geewa: Miloš Endrle

ICT UNIE: PhDr. Robert Ledvinka

IPR – MHM Praha: Mgr. Vít Čaban

ISP Alliance: Rostislav Kocman

Krajští zástupci: Ing. Dana Ferelová

Magnesia Litera: Pavel Kohout

Meopta-optika, s.r.o.: Ing. Silvie Skyvová

MK: Ing. Zdeněk Novák

MPO: Ing. Jiří Bitter, Ing. Martin Hronza, PhDr. Petr Kočandrle, Ing. Pavel Malinský, Ing. Martin Švolba

NIX.cz: Martin Semerád

PFX: Lukáš Keclík

Plzeň 2015: Jiří Služenko

Preciosa: Jindra Vejvodová

ProFitArt: Šárka Pavelková

Safetica Technologies, s.r.o.: Ing. Zbyněk Sopuch

Seznam.cz: Michal Feix, Libor Manda

Signal festival: Richard Dvořák, Martin Pošta

SPCR/IBM: Mgr. Milena Jaburková

SPIR: Kateřina Hruběšová

Striker Digital: Luboš Buračinský

Svaz vydavatelů: Martin Vopěnka

Technologická platforma pro IT služby: Michal Zálešák

TON: Jan Jůza

Unicorn: Vladimír Kovář

UPP: Vít Komrzý

Program

1. Informace o plnění RIS3
2. Aktualizace Národní RIS3 strategie
3. Národní centra kompetence
4. Různé

ZÁPIS z jednání

Náměstek pro řízení Sekce pro vědu, výzkum a inovace Mgr. Arnošt Marks, Ph.D. přivítal přítomné a informoval o programu jednání Národních inovačních platforem (dále jen „NIP“).

1. Informace o plnění Národní RIS3 strategie

Vedoucí oddělení S3 Ing. Lucie Rosecká informovala o stavu plnění Národní RIS3 strategie. Informovala o tom, které cíle Národní RIS3 strategie byly nejvíce podpořeny z operačních programů. Představila stav podpory jednotlivých aplikačních odvětví Národní RIS3 strategie z operačních programů.

2. Aktualizace RIS3 strategie

VO Ing. Lucie Rosecká následně sdělila, že do konce roku 2018 musí být předložena vládě ČR ke schválení aktualizována Národní RIS3 strategie za předpokladu, že je aktualizace nutná. Povinnost aktualizace Národní RIS3 strategie je pouze v případě zásadních změn či nových aplikačních odvětví. Aktualizaci Národní RIS3 strategie předchází aktualizace krajských RIS3 strategií v termínu do poloviny roku 2018.

ÚV ČR již obdržel několik námětů/témat na rozšíření aplikačních odvětví/znalostních domén - jedná se o Průmysl 4.0., Chemii a Stavebnictví.

VO nastínila návrh postupu aktualizace. Nejprve proběhne aktualizace karet k jednotlivým aplikačním odvětvím, které budou zaslány členům NIP. Dále informovala, že byla vytvořena Pracovní skupina pro aktualizaci Národní RIS3 strategie (dále jen „PS“) ze zástupců státní správy a vybraných zástupců NIP. Zástupci v této PS pomohou s koordinací práce v jednotlivých NIP. Aktualizace karet k jednotlivým aplikačním odvětvím bude diskutována v NIP. Předpokládá se také aktualizace Podkladového analytického materiálu.

Dále představila časový harmonogram prací. Dle tohoto harmonogramu se předpokládá, že aktualizovaný materiál Národní RIS3 strategie by měl být připraven v září 2018.

Závěrem položila otázky k diskuzi a požádala o dotazy.

Otázky:

- 1) Jsou témata (kap. 9.2. Priority výzkumu, vývoje a inovací zjištěné prostřednictvím EDP v rámci NIP) uvedená v RIS3 stále aktuální?
- 2) Jsou aktuální zahraniční trendy srovnatelné s prioritami ČR v RIS3?
 - Přibližte současný zahraniční vývoj ve Vaší/em oblasti/odvětví...
- 3) Změnily se ve Vaší oblasti/odvětví priority?
 - Odhadněte míru potřeby této změny ...
- 4) Měla by být témata uvedená v RIS3 rozšířena/zúžena?

Nezazněly žádné dotazy. VO doplnila, že se lze k jednotlivým otázkám příp. vyjádřit i písemně.

3. Národní centra kompetence

Ing. Jiří Plešek, CSc. (člen předsednictva TA ČR) informoval o Programu Národní centra kompetence (dále jen „NCK“) a připravované 1. veřejné soutěži.

Program je zaměřen na podporu dlouhodobé spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou.

Na základě debaty s Radou pro výzkum, vývoj a inovace je Program NCK rozdělen na NCK1 a NCK2. V usnesení vlády z května 2017 k programu NCK1 je uvedeno, že TA ČR má za úkol do konce roku 2018 připravit návazný program NCK2.

Dále Ing. Jiří Plešek, CSc. hovořil o podmínkách programu.

Poté převzal slovo prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., který představil výzkumná témata a nastínil proces formulování těchto témat. Výzkumná rada TA ČR formulovala následující výzkumná témata: Robotika, informatika a kybernetika pro společnost 4.0; Strojírenství pro 21. Století; Doprava a Smart City; Dopady globálních změn na ČR a ekologický průmysl; Pokročilé materiály a nanotechnologie; Optika a optoelektronika; Moderní energetika; Biomedicína; Biotechnologie a kvalifikovaná chemie; Společenské dopady technologických změn; Letecká a kosmická technika.

Každý projekt musí naplňovat alespoň jedno téma.

Následně NM Mgr. Arnošt Marks, Ph.D. vyzval přítomné k diskuzi.

Byly položeny následující dotazy:

Výzkumná témata nejsou na stejné úrovni - např. „Dopady globálních změn na ČR a ekologický průmysl“ a „Společenské dopady technologických změn“. Svým charakterem se jedná o odlišná témata od všech ostatních a to si dle mého názoru zaslouží diskuzi. Společenské dopady technologických změn jdou napříč společnostmi a jsou tam společenské, politické a ekonomické implikace. Což je úplně něco jiného než když mám téma biomedicína, moderní energetika. Říkáte, že se bude uplatňovat interdisciplinární přístup, což směřuje

k hloubce tohoto problému. Instituce jsou nastavené na specializaci a v ČR je velmi málo institucionálních platforem, které by byly schopny uchopit interdisciplinární a dokonce transdisciplinární dimenzi a to je dnes ve světě veliký trend. V oblasti zpracování dat je naprosto evidentní posun a tento rozměr zde chybí.

Uvědomme si také, že je zde společenskovo vědní výzkum, který by měl navazovat na technologický výzkum, a že i centra, která provádějí technologické výzkumné úkoly, potřebují podporu ze strany společenskovo vědního výzkumu. A to nahrává na spolupráci. Interdisciplinarita je daná tím, že chceme a budeme preferovat ta centra, která mají dvě, tři, čtyři témata propojena. Transdisciplinarita bude zvýhodněna, když se témata propojí a to je přesně v tom trendu a o kterém hovoříte. Nechceme centrum zaměřené na jedno téma, ale chceme interdisciplinaritu a transdisciplinaritu a proto tam jsou uvedeny společenské dopady, protože některé centrum zaměřené na strojírenství si může přibrat i témata z materiálů a ze společenských dopadů.

To, ale pořád neřeší tento problém, protože i společenské vědy jsou specializované. Vznikají nové programy a platformy, proto aby se tento problém nějakým způsobem uchopil. V ČR však podobné iniciativy nevidím.

Každé téma je samo o sobě obecné. Existuje zde vazba na dokument Společnost 4.0., ve kterém jsou uvedeny věci, které se týkají dopadů nových technologií na celou společnost, a proto se to objevuje i zde. Je to v souladu s Akčním plánem pro Společnost 4.0. a s vizí, kterou vláda schválila. Budou budována centra, což ve své podstatě znamená, že posilujeme výzkumný potenciál. Nejedná se o tvorbu platforem, které by interdisciplinárně diskutovaly.

Nanotechnologie prochází všemi obory. Když se připravovala strategie, bylo sdělováno, že se nejedná o nový průmyslový obor. Jsme technologie, která si hraje s hmotou na úrovni molekul. Tato mezioborovost je tam vetknuta. Měl bych však poznámku k velkým datům. Když čtu: robotika, informatika a kybernetika, tak si připadám, jako ve 20. století. Robotika je relevantní, ale umělá inteligence, velká data, virtuální realita to je terminus technicus 21. století. Nebylo by dobré v rámci aktualizace vypíchnout to co je nosné? Pod informatikou si mohu představit úplně vše, kde tečou data, ale 21. století je digitální století.

Všechny pojmy nejsou úplně přesně definovány. U robotiky, informatiky, kybernetiky dochází k překryvu. Nevidím důvod, proč by velká data nemohla být v informatice. Umělá inteligence je součástí kybernetiky. Kybernetika má navíc tu schopnost měnit něco ve fyzickém světě. Berte to jako poměrně obecná hesla vymezující celý prostor, ve kterém očekáváme synergii více oblastí a témat dohromady.

Děkujeme za připomínku. Budeme se jí zabývat při aktualizaci.

Dlouho se diskutovalo, jestli kreativní průmysly budou mít svoji kategorii a budou součástí této strategie, jak vidím tak se tak nestalo. Obávám se, že centra kreativních průmyslů, která rostou v Plzni, Ostravě atd. (centra jsou mezioborová a jsou někde na pomezí řekněme vizuálního umění) z programu vypadnou. Jsou to centra, která ze své podstaty pracují se start-upy a s menšími podniky. Tato centra nikdy nebudou moci kvalitou konkurovat velkým

centrům excellence. Pokud si nenajdou svoji škatulku někde jinde tak mám pocit, že z toho úplně vypadla.

Tato centra mohou být součástí jiných center. Ať je to v informatice, ve strojírenství, přeci někomu slouží. Máte pravdu, že v této první výzvě to není orientováno na start-upy podporující centra. Z první výzvy se poučíme, možná bude vyhlášena druhá výzva a pak je zde druhá etapa center. Berte to jako pilotní projekt/program, kde by mělo vzniknout 6 – 10 pilotních projektů, jak by národní centrum mohlo vypadat. Potřebujeme především dát dohromady ta centra, která jsou klíčová a která dneska vidíme, že je potřeba vybudovat, aby aplikovaný výzkum měl nějakou základní páteř.

Nejedná se o univerzální nástroj, který má pokrýt úplně vše. V Národní RIS3 strategii kulturní a kreativní průmysly uvedeny jsou.

Bude v této výzvě kladen důraz i na mezinárodní spolupráci?

Účast v mezinárodních projektech bude zohledněna. Jedná se o jeden z indikátorů, ale není to jeden z hlavních indikátorů.

Jakým způsobem budou vybírání oponenti, kteří budou hodnotit návrhy projektů? Bylo řečeno, že velký důraz je kladen na interdisciplinaritu, ale sehnat odborníky, kteří budou schopni objektivně, nestranně a kvalitně zhodnotit širokou škálu záběru těchto center půjde velice obtížně.

V první etapě budou posuzovat návrh projektu tři posuzovatelé, z nichž jeden bude zahraniční. Bude vytvořena Rada expertů (dále jen „RE“), ve které budou zastoupeny všechny tyto obory a budou zde i specialisté napříč těmito obory, kteří jsou schopni interdisciplinární úvahy. Předpokládáme, že tato RE bude mít 15 – 17 členů. RE se bude detailně zabývat jednotlivými posudky k návrhům projektů. Návrhy projektů bude dále hodnotit Rada programu, která bude revidovat posudky.

Zapsala: Ing. Alena Svobodová, 13. 12. 2017

Schválila: Ing. Lucie Rosecká